

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (B.) en Agrifirm (NL) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Ward Arts van Agrifirm hoe voerselectie door dieren is te voorkomen.

Voerselectie voorkomen doet groeien

Als een rantsoen wordt verstrekt, moeten veehouder en voeradviseur ervan uit kunnen gaan dat de dieren het ook daadwerkelijk opnemen zoals berekend is. Helaas blijkt dat meestal niet het geval. Dat ligt niet alleen aan de wijze van verstrekken van het voer of, zoals bij een mengwagen, aan het niet juist mengen, maar vooral aan het uitselcteren van het voer(mengsel) door de dieren zelf.

Observatie aan het voerhek

In de praktijk zien we vaak dieren die dun op de mest zijn of dieren met een onregelmatige pensvul-

ling uitgaande van hetzelfde rantsoen. Hoe kan dit? De verklaring ligt in het gedrag van de dieren aan het voerhek. Er is concurrentie: het meest dominante dier is het eerste aan het voerhek wanneer voer wordt verstrekt. Het dier probeert door te roeren in het voer de lekkerste delen het eerst op te nemen. Dit zijn meestal krachtvoerdeeltjes. Kenmerkend is dat deze dieren een gat maken in het verstrekte voer bij hun zoektocht naar krachtvoerdeeltjes. Het gevolg is dat dit dier zich overeet, pensverzuring krijgt en dun op de mest wordt. Bovendien zal het meest ranglage dier alleen het stengelige ruwvoer mogen

DE CIJFERS

oud rantsoen		nieuw rantsoen	
laadvolgorde	kg product	laadvolgorde	kg product
snijmais	13,5	Beef Power Select	1,9
hooi	0,5	Beef Select Kernbrok	1,4
bietenperspulp	4,0	bietenperspulp	4,0
bierbostel	3,5	bierbostel	3,5
Beef Power Select	1,5	water	3,5
Beef Select Kernbrok	1,8	Sticky-Mix	0,25
		snijmais	14,5
drogestofopname	10,0	drogestofopname	10,6
drogestofgehalte (%)	40,1	drogestofgehalte (%)	34,8

Tabel 1 – Voorbeeld van laadvolgorde bij wijziging rantsoen

Schudproef met schudbox

Met de schudbox komt de verdeling van de voerdeeltjes in beeld. Onderstaande foto's illustreren het resultaat na slechte menging (bovenste foto) en goede menging (onderste foto).

Grof ruwvoer en te veel krachtvoer resulteren na een schudproef in nevenstaand beeld. De dieren maken bijgevolg gaten in het voer door uitselecteren

Het complete mengsel is fijn gesneden en plakkerig, zodat bij een schudproef nevenstaand beeld wordt verkregen. Het dier kan niet meer selecteren

eten, waardoor dat dier niet groeit. Elke dag herhaalt zich dit patroon, zodat dieren die aan het begin van het traject gelijk van gewicht waren, aan het einde toch enorm in gewicht gaan verschillen.

Krachtvoer moet plakken aan ruwvoer

Dit kan tegengegaan worden door ervoor te zorgen dat het krachtvoer aan het ruwvoer gaat plakken. Daartoe wordt in de mengwagen eerst al het krachtvoer geladen en wordt er water aan toegevoegd. Bij voorkeur gebeurt dit de avond voordat er gevoerd wordt, zodat het kan inweken. Vervolgens wordt het

ruwvoer geladen en wordt er zo lang gemengd dat al het krachtvoer aan het ruwvoer plakt. Bij een wijziging van rantsoen geldt uiteraard dat ook de laadvolgorde in de voermengwagen wijzigt (zie tabel 1). Of een menging goed heeft plaatsgevonden, kan uitgemaakt worden met een schudproef. Als ervoor gekozen wordt geen water toe te voegen, moet het ruwvoer voldoende fijn worden gesneden om op die manier selectie te voorkomen. Eventueel kan ook een plakmiddel gebruikt worden. Bedrijven die niet mengen, moeten zorgen dat het krachtvoer in meerdere voerbeurten goed verdeeld wordt over de dag.